

■ TRIBUNA POLITICA

Refurma dal territori survegn conturas

DA BARBARA JANOM STEINER,
CUSSEGLIERA GUVERNATIVA

Uss èsi pia uschè lunsch: La regenza trametta en consultaziun la legislaziun executiva da la refurma dal territori. Suentar ch'il pievel grischnun ha acceptà cun gronda maiorità la creaziun dad 11 regiuns stoi ussa vegnir reglà a tge regiun che las vischnancas appartegnan e co che las regiuns èn organisadas. Il project cuntegna plinavant differentas disposiziuns che tegnan quint da l'aboliziun dals circuls, da las corporaziuns regionalas e dals districts. Tgi che spetga surpraisas, vegn trum-pà: Las directivas dal cussegl grond en la sessiun da favrer 2011 e la voluntad dal pievel ils 23 da settember 2012 èn stadas cleras avunda per cuntinuar en moda consequenta cun la via instradada – la via che duai manar dapertut a vischnancas fermas ed autonomas! Jau m'allegrel d'adina puspè pudair constatar che nus essan bain en viadi sin questa via.

Divisiun da las regiuns

Il punct da partenza è l'appartegnientscha da las vischnancas als districts dad oz. En paucs cas èsi raschunaivel da far adattaziuns. Fusiuns imaginablas da vischnancas duessan, sche pussaivel, vegnir fatgas entaifer la medema regiun e spazis funcziunals na duessan betg vegnir separads. Uschia è la vischnanca da Haldenstein vegnida attribuida a la regiun Plessur, quai ch'è evidentamain er stà la voluntad da la populaziun, sco quai che la radunanza

communal ha mussà da curt. Discussiuns pli grondas èn sulettamain da spetgar en la vischnanca da Flem ch'è vegnida attribuida a la regiun Plaun. Ina consultaziun correspundenta dal pievel dastgass sclerir quai. La finala èsi dentant chausa dal cussegl grond d'attribuir – en la lescha – las vischnancas a las regiuns.

Organisaziun da las regiuns

Las prescripziuns strategicas dal cussegl grond fixeschan la direcziun: Las regiuns na duain betg esser in terz plaun statal sco tal en il chantun, mabain in instrument ch'ademplescha incumbensas en moda efficazia, cunzunt per las vischnancas. Ellas duain gidar ad ademplir las incumbensas surcomunales, senza dentant impedir la refurma da vischnancas che prevesa a lunga vista main che 50 vischnancas. La plattafurma da decisiun sco tala da la regiun è la conferenza da las presidentas e dals presidents. Da questa conferenza fan las presidentas communalas ed ils presidents communal part d'uffizi. Or dal ravugl da la conferenza da las presidentas e dals presidents vegn nominada ina cu-

missiun regionala. Mandada vegn la regiun da princip da la conferenza da las presidentas e dals presidents. Qua tras èsi er cler che las regiuns n'han en l'avegnir pli nagina atgna «vita» politica.

Incumbensas regionalas

Tgeninas da las bleras incumbensas communalas che duain vegnir ademplitas da la regiun ston las vischnancas fixar sezzas. En ils statuts da las regiuns ston vegnir numnadas las incumbensas correspundentas. Quai dovra il consens da tut las vischnancas. Tras quai ch'ina incumbensa vegn qualifitgada en ils statuts sco incumbensa regionala n'han las vischnancas betg delegà automaticamain l'incumbensa correspundenta a la regiun. La regiun ademplescha l'incumbensa correspundenta mo per quellas vischnancas che han approvà explicitamain la surdada da l'incumbensa. Da differenziar èn qua quellas incumbensas nua che la legislaziun speziala prescriva ch'ellas stoppian vegnir ademplitas da las regiuns (p. ex. planisaziun directiva, curatellas professiunals).

Ina stat betg en discussiun ch'er la creaziun e la concepziun da las regiuns duain servir a l'intent principal da la refurma da vischnancas e dal territori, numnadamain da rinforzar las vischnancas. Pass per pass en la dretga direcziun. Jau sun spanegiada co ch'il sboz vegn acceptà en las regiuns, ed jau m'allegrel da las discussiuns vegnintas!